Dosarul nr. 3-376/2023
2-23023124-12-3-14022023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat public la 27.03.2024 în mun.Chişinău
Hotărârea integrală întocmită la 14.06.2024

27.03.2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Preşedintele şedinţei, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, acţiunea de contencios administrativ înaintată de către Serghei Ghindă împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ solicitat,

a c o n s t a t a t :

La 14.02.2023, Serghei Ghindă a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), cerere de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, prin care a solicitat :

- Anularea Deciziei privind controlul determinării gradului de dizabilitate din 23.01.2023;
- Anularea Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr: ***** din 01.12.2022;
- Obligarea emiterii Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate ***** pe o perioadă de unu ani.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 01.11.2022 a depus o cerere la Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate, cu privire la determinarea gradului de dizabilitate repetat, stabilirea circumstanţelor dizabilităţii şi perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate, cu eliberarea Programului individual de reabilitare şi incluziune socială.

Astfel, în urma examinării de către membrii echipei, s-a eliberat Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate *****, pentru perioada 01.11.2022 - 01.11.2023.

Nefiind de-acord cu gradul de invaliditate stabilit, la data de 12.12.2022, Ghindă Serghei a depus cererea privind evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate în cadrul Serviciului de control.

Respectiv, prin Decizia nr. DC2300723 DIN 23.01.2023, privind controlul determinării gradului de dizabilitate a fost confirmat gradul de dizabilitate *****.

În anul 2018, după ce a suferit un infarct miocardic nedefinit în timp şi a fost internat de urgenţă la Institutul Cardiologie cu simptom *****, a fost încadrat în grad de dizabilitate *****. După investigaţii

periodice şi tratament, diagnosticul a fost confirmat ca *****

Potrivit art. 26, cap. III din Hotărârea nr. 357 din 18.04.2018 cu privire la determinarea dizabilităţii.

Dizabilitatea la persoanele adulte (inclusiv cele cu vîrste cuprinse între 15 şi 18 ani angajate în cîmpul muncii) se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, traume, care duc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională (păstrarea capacităţii de muncă) şi este de trei grade : severă, accentuată şi medie. Păstrarea capacităţii de muncă se evaluează în procente, cu un interval procentual de 5 puncte :

1) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficienţe funcţionale severe provocate de afecţiuni, traume care duc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată în proporţie de 0-20%;

2) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficienţe funcţionale *****e provocate de afecţiuni, traume, care duc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată în proporţie de 25-40%;

3) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, traume, care duc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată în proporţie de 45-60%.

Atrage atenţia că constatările medicale corespund cu criteriile de acordare a gradului de dizabilitate *****.

Astfel, consideră necesar de a menţiona faptul că Serviciul de control al Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă în mod eronat a aplicat criteriile stabilite în normele indicate supra, apreciind starea de sănătate a lui Ghindă Serghei ca fiind una cu deficienţe funcţionale medii. Or, luând în considerare constatările medicale în urma examinării cet. Ghindă Serghei, aceştia urmau să stabilească un grad de dizabilitate *****.

În consecinţă afirmă că, Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă în mod eronat a apreciat constatările medicale în raport cu Ghindă Serghei, or maladiile constatate corespund caracteristicilor gradului de dizabilitate *****.

Pârâtul - Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă a Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale – la data de 11.05.2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a înaintat referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, în baza art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ (f.d. 24-29).

În ședința de judecată de examinare și soluționare în fond a acțiunii, reclamantul Serghei Ghindă, cît și avocatul Diana Grecu, au solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Stela Cecan, în ședința de judecată, a solicitat respingerea acțiunii, pe motivele de fapt și de drept invocate în referință.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţilor, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că acţiunea reclamantului urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Materialele cauzei denotă că, la 01.11.2022 Ghindă Serghei a depus cerere la Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate, cu privire la determinarea gradului de dizabilitate repetat, stabilirea circumstanţelor dizabilităţii şi perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate, cu eliberarea Programului individual de reabilitare şi incluziune socială.

În urma examinării cererii s-a eliberat Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate din 01.12.2022, *****, gradul de dizabilitate fiind stabilit pentru perioada de la 01.11.2022 pînă la 01.11.2023 (f.d.9).

Nefiind de acord cu gradul de invaliditate stabilit, la 12.12.2022, Ghindă Serghei a depus cererea privind evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate în cadrul Serviciului de control, iar prin Decizia nr. DC2300723 din 23.01.2023 privind controlul determinării gradului de dizabilitate, eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate, s-a decis : confirmarea gradului de dizabilitate *****, pentru perioada 01.11.2022 pînă la 01.11.2023 (f.d.8).

La data de 14.02.2023, Ghindă Serghei a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, solicitând : anularea Deciziei privind controlul determinării gradului de dizabilitate din 23.01.2023; Obligarea emiterii Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate ***** pe o perioadă de unu ani.

Conform ar. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr.***** din 01.12.2022, precum și Decizia nr. DC2300723 din 23.01.2023, în sensul art. 10 și 11 al Codului administrativ, reprezintă acte administrative individuale defavorabile reclamantului.

Conform art. 2 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30 martie 2012, în sensul prezentei legi, noțiunile principale se definesc după cum urmează: - persoană cu dizabilități – persoană cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngrădi participarea ei deplină și eficientă la viața societății în condiții de egalitate cu celelalte persoane; - dizabilitate - termen generic pentru afectări/deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, care denotă aspectele negative ale interacțiunii dintre individ (care are o problemă de sănătate) și factorii contextuali în care se regăsește (factorii de mediu și cei personali); - capacitate de muncă - raportul dintre posibilitățile biologice individuale și solicitarea profesională; este determinată de abilitățile fizice și intelectuale, precum și de nivelul de integrare socioprofesională, care ține de pregătire și de experiență.

Potrivit art. 6 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60 din 30 martie 2012, (1) Legislația privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități se bazează pe Constituția Republicii Moldova și se constituie din prezenta lege și alte acte legislative și normative cu privire la măsurile de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. (2) Statul deține responsabilitatea pentru elaborarea politicilor naționale de prevenire și tratament al dizabilităților, de reabilitare, adaptare rezonabilă și incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, respectând drepturile și obligațiile părților (ale statului, pe de o parte, și ale beneficiarilor, pe de altă parte), asigură, în colaborare cu organele

abilitate, cu organizațiile responsabile și nemijlocit cu beneficiarii, implementarea obiectivelor legale, stipulează drepturile și obligațiile părților

Potrivit art. 12 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, (1) Dizabilitatea la copiii în vârstă de până la 18 ani și la persoanele adulte este determinată de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (în continuare - Consiliul) sau structurile sale teritoriale, instituție subordonată Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. (2) Competențele de bază ale Consiliului sunt: a) determinarea dizabilității și a capacității de muncă a persoanei; b) întocmirea programului individual de reabilitare și incluziune socială; c) stabilirea circumstanțelor/cauzei care au condus la dizabilitate și a duratei dizabilității; d) stabilirea caracterului muncii și a condițiilor de muncă ale persoanei cu dizabilități; e) asigurarea evidenței electronice și pe suport de hârtie a persoanelor expertizate; f) întocmirea și eliberarea certificatului privind gradul de dizabilitate. (3) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului se aprobă de Guvern. (4) Persoanele care nu sânt de acord cu decizia de încadrare în grad de dizabili8tate au dreptul de a o contesta la Comisia de litigii, un organ colegial consultativ înființat pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Deciziile Comisiei de litigii pot fi contestate în modul stabilit de lege. (5) Componența nominală și regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de litigii se aprobă de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Conform art. 13 al aceluiași act normativ, (1) Dizabilitatea se determină de către Consiliu sau structurile sale teritoriale în baza următoarelor acte: a) formularul de trimitere al instituției medico-sanitare la care persoana este înregistrată, eliberat numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament și reabilitare, în cazul în care există indicii evidente ale dereglărilor funcționale ale organismului, cauzate de boli, de consecințele unor traume sau patologii; b) actele de studii, documentele ce atestă instruiri, calificări, recalificări; c) în cazul persoanelor angajate în câmpul muncii, formularul completat și eliberat de instituția în care persoana este angajată, care să conțină caracteristica persoanei și a funcției deținute, condițiile de la locul de muncă, toate funcțiile vacante din cadrul instituției și cerințele față de acestea; d) în cazul nou-născuților, al preșcolarilor, al elevilor și al studenților, formularul completat și eliberat, după caz, de serviciul de intervenție timpurie, de serviciul asistență psihopedagogică, de instituția preșcolară sau de instituția de învățământ, care să conțină date privind starea sănătății persoanei, caracteristica persoanei și a condițiilor ei de studii, alte circumstanțe ale procesului instructiv- educativ; e) în cazul persoanelor aflate la evidența structurilor teritoriale de asistență socială, de asigurări sociale sau de ocupare a forței de muncă și care se prezintă la expertiză pentru prima dată sau în mod repetat (reexpertizare), formularul completat și eliberat de structurile menționate privind prestațiile și serviciile sociale de care persoana beneficiază. În cazul existenței accesului la sistemele informaționale ale structurilor menționate, Consiliul și structurile sale teritoriale vor accesa datele necesare în mod electronic. (2) Instrucțiunea privind modul de determinare a dizabilității se aprobă de Guvern

În conformitate cu art. 14 din Legea citată, (1) La determinarea dizabilității se va ține cont de factorii medicali, psihopedagogici, habituali, profesionali, precum și de alți factori sociali. (2) Drept criterii de bază pentru determinarea dizabilității servesc: a) capacitatea de a studia și de a se instrui; b) capacitățile intelectuale și comportamentul; c) capacitatea de autoservire și de autoîngrijire; d) capacitățile de comunicare (vederea, auzul, vorbirea) și de adaptare situațională; e) capacitățile locomotorii și dexteritatea; f) capacitatea de muncă păstrată și capacitatea vitală a organismului; g) capacitatea de participare la viața socială și profesională - determinată de deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată

În conformitate cu art. 16 din Legea citată, (1) Dizabilitatea la persoanele adulte se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională (păstrarea capacităţii de muncă) şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie. Păstrarea capacităţii de muncă se evaluează în procente, cu un interval procentual de 5%:

a) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficienţe funcţionale severe provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 0–20%;

b) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficienţe funcţionale *****e provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 25–40%;

c) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 45–60%.

Instanța constată că, pentru perioada de la 01.11.2021 pînă la 01.11.2022, reclamantul Serghei Ghindă a fost încadrat în grad de dizabilitate – *****, Cauza dizabilității : *****, cu adresare repetată pentru determinarea gradului de dizabilitate urmînd a se adresa în octombrie 2022 (f.d.32).

Potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr. ***** din 01.12.2022, în baza raportului nr. R22040556 din 01.12.2022, în privința reclamantului Serghei Ghindă a fost stabilit gradul de dizabilitate ***** pentru perioada 01.11.2022 pînă la 01.11.2023 (f.d. 9, 39).

Conform pct. 4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, aprobat în baza Hotărârii Guvernului cu privire la determinarea dezabilității nr. 357 din 18 aprilie 2018, Consiliul are misiunea de a asigura realizarea prevederilor actelor normative privind determinarea gradului de dizabilitate, având ca obiectiv final facilitarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.

Conform pct. 6 din același Regulament, Consiliul are următoarele atribuții: 1) asigură determinarea gradului de dizabilitate conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetățenilor sau în prezența acestora, la cerere; 2) stabilește circumstanțele/cauza dizabilității și perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate; 3) asigură analiza cauzelor dizabilității primare și recomandă măsuri de prevenire; 4) formulează recomandările generale privind necesitățile de reabilitare și incluziune socială ale persoanei cu dizabilități și asigură monitorizarea executării acestora de către instituțiile responsabile și persoanele cu dizabilități; 5) asigură obligatoriu, în procesul de determinare a gradului de dizabilitate, repartizarea aleatorie a dosarelor prin Sistemul informațional automatizat, după caz, a persoanelor care vor solicita prezența la procesul de determinare a gradului de dizabilitate primar/repetat, precum și înregistrarea audio a ședințelor și monitorizarea video a proceselor de lucru; 6) asigură evidența electronică în Sistemul informațional automatizat și pe suport de hârtie a persoanelor cărora li s-a determinat gradul de dizabilitate primar/repetat, generând date statistice dezagregate (inclusiv pe tip de dizabilitate și deficiențe funcționale stabilite pe sisteme ale corpului (mintale/intelectuale, psihice, autism, auz, văz, locomotor, HIV/SIDA, tuberculoză, tumori, boli rare ș.a.), grad de dizabilitate, gen, vârstă (inclusiv pe grupe de vârstă la copii, adulți, persoane în etate), locul de trai (inclusiv mediul de trai: urban, rural), recomandări etc.); 7) asigură elaborarea și aprobarea unor formulare de raportare statistică și generează date statistice dezagregate pe tip de dizabilitate și deficiențe funcționale stabilite pe sisteme ale corpului, grad de dizabilitate, mediu de trai, gen, vârstă etc.; 8) efectuează schimbul de informații și date cu alte autorități publice prin intermediul Sistemului informațional automatizat sau pe suport de hârtie, numai în cazurile

lipsei interoperabilității Sistemului informațional automatizat cu sistemele informaționale ale acestora, în conformitate cu prevederile legislației și ale acordurilor semnate între părți; 9) întocmește trimestrial, semestrial și anual rapoarte de activitate și statistice, care sânt plasate pe pagina web a Consiliului; 10) completează și eliberează Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, precum și Programul individual de reabilitare și incluziune socială; 11) supraveghează și coordonează activitatea serviciilor de control al determinării gradului de dizabilitate, serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, biroului de înregistrare și arhivare și a structurilor teritoriale; 12) reprezintă interesele instituției în relațiile cu alte instituții, organizații, inclusiv cu societatea civilă și mass-media; 13) Abrogat; 14) asigură buna activitate a instituției, planificarea bugetară și evidența contabilă; 15) Abrogat; 16) asigură elaborarea materialelor științificometodice în domeniul de competență, a criteriilor de determinare a gradului de dizabilitate la copii și a criteriilor de determinare a gradului de dizabilitate la adulți, în conformitate cu standardele internaționale din domeniu, precum și revizuirea periodică a acestora, pornind de la inovațiile și experiența internațională; 17) asigură elaborarea instrumentelor și a ghidurilor metodice de punere în aplicare a criteriilor; 18) asigură elaborarea programelor de instruire și formare a angajaților Consiliului și conlucrează cu instituțiile de învățământ superior cu profil medical, de asistență socială ori educaționale în vederea organizării și desfășurării instruirilor și formărilor profesionale ale angajaților; 19) reprezintă în instanțele judecătorești și în alte organe interesele Consiliului; 20) asigură controlul asupra folosirii eficiente a mijloacelor bugetului de stat și a mijloacelor speciale pentru funcționarea regulamentară a Consiliului, precum și asupra utilizării raționale a bunurilor de proprietate publică aflate în gestiune, în corespundere cu legislația; 21) prelucrează doar datele indispensabile îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, asigurând confidențialitatea, precum și toate măsurile organizatorice și tehnice indispensabile pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspândirii ori împotriva altor acțiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile de prelucrare și caracterul datelor prelucrate, în conformitate cu legislația. Prin ordine ale directorului Consiliului se aprobă regulamente, instrucțiuni, ghiduri pentru exercitarea atribuțiilor care îi revin.

Reieșind din conținutul pct. 21 din Regulamentul menționat supra, se reține că, determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat se efectuează de către echipele (separat pentru adulți și copii) din cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în termen de până la 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii și dosarului la structura teritorială, distribuit aleatoriu prin Sistemul informațional automatizat de către biroul de înregistrare și arhivare, și în prezența persoanelor la solicitarea acestora.

Conform pct. 22 din Regulament, echipa din cadrul serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate căreia i s-a distribuit aleatoriu dosarul electronic se convoacă în ședință și, după analiza dosarului, ia decizia și întocmește documentele respective, în conformitate cu prevederile Instrucțiunii privind determinarea gradului de dizabilitate.

Potrivit prevederilor pct. 23 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, la luarea deciziei privind gradul de dizabilitate, precum și la stabilirea termenului, se ține cont de eficiența măsurilor de reabilitare medicală și profesională, a serviciilor sociale, de formare și orientare profesională, educaționale. Încadrarea/neîncadrarea în grad de dizabilitate se decide de către majoritatea membrilor echipei. În cazul exprimării unei opinii separate, aceasta se consemnează în Raportul de determinare a gradului de dizabilitate.

În conformitate cu pct. 24 din Regulament, rezultatele analizei documentației și decizia echipei se înregistrează în Raportul de determinare a gradului de dizabilitate, în Registrul de evidență a ședințelor și în Sistemul informațional automatizat.

Conform pct. 25 din Regulament, pornind de la gradul de dizabilitate, gravitatea deficiențelor funcționale individuale cauzate de afecțiuni, traume, care duc la limitări de activitate și restricții de participare exprimate în raport cu funcționarea psihosocială corespunzătoare vârstei la copii și solicitarea socioprofesională (păstrarea capacității de muncă) la adulți, membrii echipelor din cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate stabilesc și prescriu obligatoriu recomandări generale privind necesitățile persoanei cu dizabilități, sub formă de activități și servicii din domeniile: medical, asistenței sociale, educațional și ocupării în câmpul muncii, de care persoana are nevoie în procesul de incluziune socială, care sunt introduse în Sistemul informațional automatizat la compartimentul „Programul individual de reabilitare și incluziune socială" (formularul nr. 2).

Potrivit pct. 26 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, decizia membrilor echipei, care constă în determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat al persoanei, este introdusă în Sistemul informațional automatizat la compartimentul „Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate" (formularul nr. 1).

Conform pct. 27 din Regulament, controlul determinării gradului de dizabilitate este măsura de control pentru examinarea corectitudinii încadrării/neîncadrării în grad de dizabilitate a persoanelor și se efectuează de către serviciile de control al determinării gradului de dizabilitate, prin: 1) verificarea și examinarea dosarelor electronice din Sistemul informațional automatizat și a dosarelor pe suport de hârtie, a datelor/informațiilor din acestea, inclusiv a dosarelor din arhivă, altor documente relevante prezentate de către biroul de înregistrare și arhivare, persoane și alte instituții/autorități responsabile; 2) verificarea corectitudinii aplicării și respectării de către echipele din cadrul serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate a prevederilor legale în domeniu, a criteriilor de determinare a gradului de dizabilitate, a metodologiei de lucru în procesul de determinare a gradului de dizabilitate; 3) verificarea veridicității datelor/informațiilor oferite de instituții/autorități responsabile de completarea și eliberarea formularelor/ certificatelor/documentelor anexate la dosare; 4) invitarea, pentru verificare și examinare, a persoanelor al căror dosar este supus controlului, precum și a persoanelor contestatare, după caz, invitarea și prezența persoanelor din cadrul echipelor serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate a Consiliului care au examinat dosarul, a persoanelor responsabile din cadrul instituțiilor/autorităților care au completat și eliberat formularele/certificatele/documentele anexate la dosar

Conform pct. 8 din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate, adoptată în baza Hotărârii Guvernului nr. 357 din 18 aprilie 2018, prestatorul de servicii medicale inițiază procedura de trimitere a persoanelor (cetățenilor Republicii Moldova și străinilor specificați la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova), inclusiv copiilor în vârstă de până la 18 ani, pentru determinarea gradului de dizabilitate, prin întocmirea fișei de trimitere (formularul F-088/e, forma tipărită), numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament și reabilitare, în cazul în care sânt prezenți indici evidenți de dereglări funcționale ale organismului, cauzate de boli, de consecințele unor traume și deficiențe care duc la limitări de activitate și restricții de participare, exprimate în raport cu funcționarea psihosocială corespunzătoare vârstei, în cazul copiilor în vârstă de până la 18 ani, și solicitarea socioprofesională (păstrarea capacității de muncă), în cazul adulților în vârstă aptă de muncă. În cazul persoanelor care se adresează pentru trimitere la determinarea gradului de dizabilitate repetat, instituția medico-sanitară inițiază din timp procedura, întocmind și eliberând

persoanei fișa de trimitere cu cel puțin 30 de zile lucrătoare până la expirarea perioadei pentru care a fost stabilit gradul de dizabilitate, indicate în certificatul de încadrare în grad de dizabilitate.

Instanța de judecată nu va reține argumentul reprezentantului pârâtului Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la faptul că conform actelor prezentate și criteriilor de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, și anume la reclamant se încadrează în gradul de dizabilitate – *****.

Instanța constată că din Raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr.R22040556 din 01.12.2022, care și a stat la baza determinării gradului de dizabilitate – *****, nu poate fi stabilit cu certitudine cum anume autoritatea publică pârâtă a stabilit procentul păstrării capacității de muncă, precum și în baza căror criterii s-a apreciat gradul de dizabilitate al reclamantului. Cu atât mai mult că anterior, în privința reclamatului a fost stabilit gardul ***** de dizabilitate. Respectiv, se atestă că, decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă specificat supra, este un act administrativ nemotivat de fapt și de drept.

În conformitate cu art. 118 alin. alin. (1)-(3) al Codului administrativ, (1) Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. (2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

În conformitate cu art. 119 alin. (1) Cod administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert.

Potrivit prevederilor art. 120 alin. (1) din Codul administrativ, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ.

Instanța de judecată constată că, autoritatea publică pârâtă a încălcat principiul legalității prevăzut de art. 21 al Codului administrativ, or, la emiterea actelor administrative contestate autoritatea publică trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative, așa cum autoritățile publice nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege

Prin urmare, având în vedere prevederile legale enunțate supra și circumstanțele expuse, instanța de judecată constată că, la emiterea Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr.***** din 01.12.2022, precum și Decizia nr. DC2300723 din 23.01.2023, prin care lui Serghei Ghindă i-a fost

stabilit gradul ***** de dizabilitate pentru perioada 01.11.2022 – 01.11.2023, nu s-a stabilit starea de drept și de fapt și nu s-au indicat temeiurile legale în baza cărora au fost emise actele administrative contestate.

Instanța de judecată constată că, actele contestate sunt acte administrative nemotivate de fapt și de drept, iar lipsa motivării condiționează legalitatea acestora.

În context, se impune a fi specificat că, la determinarea gradului de dizabilitate se ține cont de factorii medicali, sociali, psihopedagogici, habituali, profesionali și personali, iar criteriile de bază pentru determinarea gradului de dizabilitate sunt: capacitatea de a studia și de a se instrui; capacitatea intelectuală și de comportament; capacitatea de autoservire și de autoîngrijire; capacitatea de comunicare (vedere, auz, vorbire) și de adaptare situațională; capacitatea locomotorie și de dexteritate; capacitatea de muncă păstrată și capacitatea vitală a organismului; capacitatea de participare la viața socială și profesională, determinată de deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată.

Mai mult, se impune a fi specificat că, la materialele cauzei se conțin două Rapoarte pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți, ambele emise în privința reclamantului Serghei Ghindă, în aceeași perioadă de timp.

Este de menționat că la rubrica „Decizie" a Raportului pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr.R23001449 din 11.01.2023, se indică gradul de dizabilitate – ***** (f.d.43), pe cînd în Raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adult nr.R23003958 din 23.01.2023, deja se indică gradul de dizabilitate – ***** (f.d.44). Necătînd la faptul că, Rapoartele menționate supra, au fost întocmite la o diferență de 12 zile, acestea conțin concluzii diferite, ceea ce suplimentar pune la dubii corectitudinea aprecierii de către pîrît a gradului de dizabilitate acordat anterior.

Suplimentar celor enunțate supra, este de menționat că la 19.12.2023 prin Decizia nr.DC2310691 privind controlul determinării gradului de dizabilitate (f.d.93), s-a decis : modificarea gradului de dizabilitate din ***** în *****, drept urmare fiind eliberat reclamantului Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate – *****, pentru perioada 01.11.2023 – 01.11.2024 (f.d.94).

În acest context, analizând argumentele expuse de reclamant în acțiunea înaintată, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de judecată constată că, acțiunile autorității pârâte sunt neîntemeiate, or, poziția reclamantului expusă în acțiunea înaintată, este una fondată, care se bazează pe interpretarea legală a normelor de drept material.

În această ordine de idei, întru respectarea prevederilor legale sus-indicate, instanța va dispune anularea Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr.***** din 01.12.2022, precum și Decizia nr. DC2300723 din 23.01.2023, emise în privința reclamantului Serghei Ghindă.

Totodată, instanța de judecată concluzionează că, în speță urmează a fi admisă și pretenția reclamantului privind obligarea Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă să emită actul administrativ individual favorabil privind confirmarea lui Serghei Ghindă, în gradul de dizabilitate *****, pentru perioada de la 01.11.2022 pînă la 01.11.2023, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

În opinia instanței de judecată, pârâtul nu a prezentat argumente plauzibile, coerente și convingătoare, în vederea motivării poziției sale și respingerii probelor administrate de reclamant pentru justificarea cerințelor înaintate.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. b) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Serghei Ghindă împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ solicitat, ***se admite***.

Se anulează Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr.***** din 01.12.2022, precum și Decizia nr. DC2300723 din 23.01.2023.

Se obligă Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă să emită actul administrativ individual favorabil privind confirmarea lui Serghei Ghindă, în gradul de dizabilitate *****, pentru perioada de la 01.11.2022 pînă la 01.11.2023, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru